

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

BMI0054

សម្ភាសជាមួយឈ្មោះ ឡែម សុខុម ភេទប្រុស អាយុ៤៧ឆ្នាំ

មុខងារខ្មែរក្រហម: ធ្វើនៅរោងចក្រដែកកោល

មុខងារបច្ចុប្បន្ន: កសិករ

មានស្រុកកំណើតនៅ: ភូមិក្នុងខ្នា ឃុំចំបក់ ស្រុកបាទី ខេត្តតាកែវ
សព្វថ្ងៃរស់នៅភូមិវាលហតិ ឃុំមាំឡៃ ស្រុកមាំឡៃ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

ថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០១០

សម្ភាសន៍ដោយ: ឡុង ដានី

០០:៤៣:៥១

១៧ទំព័រ

ដានី : ដំបូងខ្ញុំចង់ស្គាល់ឈ្មោះអ្នក អ៊ីឈ្មោះអីដែរ?

សុខុម : ឈ្មោះ ឡែម សុខុម ។

ដានី : សព្វថ្ងៃអ្នកអាយុប៉ុន្មានហើយ?

សុខុម : អាយុ៤៧ឆ្នាំ ។

ដានី : ភូមិនេះភូមិអីគេ?

សុខុម : ភូមិវាលហតិ ឃុំមាំឡៃ ស្រុកមាំឡៃ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ។

ដានី : គ្រួសារអ្នកឈ្មោះអីដែរ?

សុខុម : ឈ្មោះ វ៉ា គឹមស៊ី!

ដានី : កាត់អាយុប៉ុន្មានដែរ?

សុខុម : កាត់អាយុ៤៧!

ដានី : អាយុ៤៧ដូចពូដែរ?

សុខុម : បាទ!

ដានី : ពូមានកូនចៅប៉ុន្មាននាក់ហើយសព្វថ្ងៃ?

សុខុម : កូនចៅបីនាក់!

ដានី : ស្រីប៉ុន្មានប្រុសប៉ុន្មាន?

សុខុម : ស្រីពីរនាក់ ប្រុសមួយ!

ដានី : សព្វថ្ងៃពូប្រកបរបររកស៊ីអីដែរ?

សុខុម : ខ្ញុំប្រកបរបរធ្វើស្រែចំការ!
 ដានី : ចុះស្រុកកំណើតពូនៅណា?
 សុខុម : ស្រុកកំណើតខ្ញុំនៅតាកែវ!
 ដានី : នៅភូមិឃុំអីដែរតាកែវហ្នឹង?
 សុខុម : នៅតាកែវនៅស្រុកបាទី ឃុំចំបក់!
 ដានី : ភូមិអីដែរ?
 សុខុម : ភូមិក្លែងខ្លា!
 ដានី : ចុះឪពុកពូគាត់ឈ្មោះអីដែរ?
 សុខុម : ឪពុកម្តាយខ្ញុំគាត់ស្លាប់អស់ហើយ!
 ដានី : គាត់ស្លាប់នៅជំនាន់ណា?
 សុខុម : ស្លាប់នៅជំនាន់៧/២នេះមួយ ហើយនៅជំនាន់យើងផ្តាច់ខ្លួននេះមួយ! កាលហ្នឹងគាត់
 ជាប់កុកព្រៃសហើយគេយកទៅវិញដូចជាគាត់គ្រាំគ្រាគាត់ណាស់ ។
 ដានី : ចុះកាល៧/២គាត់ស្លាប់ដោយសារមូលហេតុអី?
 សុខុម : ឪពុកខ្ញុំគាត់ស្លាប់ដោយសារពិស!
 ដានី : គាត់ឈ្មោះអីដែរ?
 សុខុម : ឈ្មោះ ណែន យីន ។
 ដានី : កាលគាត់កើតពិសហ្នឹងកើតនៅឆ្នាំណា?
 សុខុម : កាលឆ្នាំ៧/២ហ្នឹង!
 ដានី : ចុះម្តាយ?
 សុខុម : ម្តាយស្លាប់មុនយើងផ្តាច់ខ្លួនមួយឆ្នាំ ។
 ដានី : គាត់ស្លាប់ដោយសារមូលហេតុអីដែរ?
 សុខុម : គាត់ឈឺដោយសារគាត់គ្រាំគ្រាគាត់ពេក កាលហ្នឹងគេធ្វើបាបគាត់ខ្លាំងណាស់! ជាប់
 ទាំងអត់តែខ្ញុំមួយទេ មែនទែនទៅជាប់កុកតែទាំងអស់ហ្នឹង ។
 ដានី : ម្តាយឈ្មោះអី?
 សុខុម : ឈ្មោះខុច យួន!
 ដានី : ចុះគាត់ជាប់កុកដោយសារអី?

សុខុម : ខ្ញុំអត់ដឹងដែរ ព្រោះយើងម៉ែភ្នំពេញយើងកុមារគេឲ្យយើងម៉ែធ្វើកម្មករណា ដូច្នោះ
គាត់នៅនោះនៅមន្ទីរដល់ពេលនេះគេចាប់ពីមន្ទីរទៅយកទៅដាក់កុកហ្នឹង! ដល់ឆ្នាំ៧៧
បានគាត់ចេញពីកុក ។

ដានី : អញ្ជឹងកាលពីមុនគាត់នៅក្នុងមន្ទីរសិប្បកម្ម មន្ទីរហ្នឹងនៅណា ?

សុខុម : នៅសំរោងយ៉ាង ។

ដានី : នៅសំរោងយ៉ាង ?

សុខុម : បាទ!

ដានី : ដល់ពេលក្រោយម៉ែគេចាប់គាត់ដាក់កុកព្រៃស ?

សុខុម : បាទ!

ដានី : ពីឆ្នាំណាដល់ឆ្នាំណា ?

សុខុម : អត់ដឹងខ្ញុំដាច់ខ្លួនហើយខ្ញុំសួរបានដឹង! ព្រោះកាលហ្នឹងមានបានទាក់ទងគ្នាអីដូចស្លូវ!
យើងអាបួនបែកម៉ែនេះតែមួយទៅ អាបួនក៏ទៅចុះទៅ អាបួនក៏ទៅចេះទៅ វាបាត់
គ្នាបែកខ្ចាត់ខ្ចាយអស់ហើយធ្វើម៉េច ។

ដានី : ចុះកាលពីមុនពូចេញពីផ្ទះកាលហ្នឹងគ្រួសារពូធ្វើអីទៅ ?

សុខុម : ធ្វើស្រែ ស្រុកនោះអត់មានអីក្រៅពីចំការទេ ធ្វើស្រែស្រួលៗ បើនេះមានស្រែមាន ចំការ
បើនោះមានតែស្រែទេ ស្រុកបាទីអ្នកណាក៏ស្គាល់ដែរមានតែស្រែទេ ភ្នំតា
ម៉ៅគេមិនឲ្យកាប់ព្រៃទេតាំងពីដើមម៉ៅ ។

ដានី : បងប្អូនប៉ុន្មាននាក់ដែរពូ ?

សុខុម : បងប្អូនខ្ញុំ៦ នាក់ ។

ដានី : កាលមុនចេញពីផ្ទះនៅជួបជុំគ្នាទេ ?

សុខុម : អត់ជួបជុំគ្នាទេនៅបែកគ្នារហូត កងចល័តគេយកទៅនេះមួយ យកទៅនោះមួយគេ
យកទៅប្រើយើងផ្ដេសផ្ដាស ដល់យើងបែកគ្នាគេយកយើងម៉ែនេះមួយតែឯងម៉ែ
គេយកទៅប្រើ មិនមែនយើងចង់ធ្វើខ្លួនយើងណា ។

ដានី : កាលហ្នឹងពូមានបានរៀនសូត្រទេ ?

សុខុម : គ្មានបានរៀនសូត្រទេ អត់បានរៀនទេ! បានរៀនសាលារវត្តបានរៀនបានបន្តិចកាល ហ្នឹង
ដល់ក្រោយម៉ែឆ្នាំ៧៧ហ្នឹង B៥២ ដាក់ច្រើនពេកទៅក៏យើងអត់បានរៀន រត់
បាក់បែកគ្នាអស់ទៅ គេយកទៅកងកុមារដោយកុមារ មនុស្សចាស់ដាក់តាមមនុស្ស

ចាស់ទៅ យើងបែកមែនទាំងពីរហ្នឹងម៉ែរហូតម៉ែ ដល់ឆ្នាំ៧៥ នេះគេយកម៉ែភ្នំពេញ
ម៉ែទ្រូធ្វើកម្មករ ដល់ឆ្នាំ៧៩ នេះគេជម្រុសម៉ែទ្រូភក់យើងចេះតែម៉ែៗ តាមគេម៉ែ
រហូតអញ្ជឹងម៉ែ ។

ដានី : ចុះអញ្ជឹងឆ្នាំ៧៣ហ្នឹងយើងបែកចេញពីដូះហើយ ?

សុខុម : បាទ! ខ្ញុំបែកចេញពីដូះហើយ អត់បាននៅជាមួយមែនទេ ។

ដានី : មូលហេតុអីបានគេបំបែកព្រោះទីមឆ្នាំ៧៣ហ្នឹង ?

សុខុម : មិនដឹងមូលហេតុអ្វីខ្ញុំក៏មិនដឹងដែរ បើគេបំបែកយើងអញ្ជឹងមែន គេឲ្យយើងទៅកន្លែង
កងកុមារទៅ ។

ដានី : កាលហ្នឹងពូអាយុប៉ុន្មាន ?

សុខុម : មិនដឹងអាយុប៉ុន្មានទេ ដូចអាយុ ១០ ឆ្នាំជាងមិនដឹង មិនធំប៉ុន្មានទេកូចដឹងស្រពិច ស្រពិល ។

ដានី : កងចល័តនៅឆ្ងាយពីដូះទេ ?

សុខុម : វាមិនឆ្ងាយប៉ុន្មានទេ តែគេមិនឲ្យយើងទៅ ។

ដានី : ចុះដល់ពេលឆ្នាំ៧៥ នេះគេរើសយើងម៉ែភ្នំពេញវិញ ?

សុខុម : បាទ! គេរើសមកភ្នំពេញវិញ ។

ដានី : អ្នកនៅកងចល័តទាំងអស់គេរើសម៉ែទាំងអស់ ?

សុខុម : អត់ទេគេរើសតាមបុគ្គលទេ ដូចជាបុគ្គលណាដូចជាមានឆ្លាតប្រាជ្ញាខាងគ្រឿងចក្រខាង
ម៉ាស៊ីនអញ្ជឹងគេរើសយកម៉ែ ដូចជាកុមារណាវាអត់ឆ្លាតគេអត់យកម៉ែទេ ក្មេងណា
ដែលមានដុនគេយកម៉ែទៅ ។

ដានី : កាលហ្នឹងពូម៉ែនៅភ្នំពេញនៅកន្លែងណាទៅ ?

សុខុម : នៅកន្លែងជិតចាក់អង្រែ នៅជិតសាលាខេត្តតាខ្មៅហ្នឹង នៅរោងចក្រដែកគោល ។

ដានី : ធ្វើអីទៅកាលហ្នឹង ?

សុខុម : ធ្វើដែកគោល រោងចក្រហ្នឹងវាមានធ្វើពីរធ្វើដែកគោលហ្នឹងដង ធ្វើខ្សែលីនឡុងដង គេ
ចេះតែឲ្យយើងធ្វើទៅ យើងចេះតែរៀនទៅ មានកម្មករនៅចាស់ៗ ១-២ នៅ ក្រោយ
ម៉ែគេយកកម្មករចាស់ៗ ធំៗដូចខ្ញុំអីគេយកទៅអស់ទៅ គេយកទៅរៀនសូត្រទៅ
ហើយយើងគេបន្តអាតូចៗ ហ្នឹងឲ្យរៀនបន្តៗ ទៀតណាស់ ។

ដានី : ដំបូងគេឲ្យយើងរៀនសូត្រពីកម្មករចាស់ៗ ?

សុខុម : ហ្នឹងហើយ គេមានកុមារ មានមនុស្សកំលោះ ដូច្នោះអាកំលោះហ្នឹងគេចេះខ្លះៗទៅ គេ សុំកម្មករចាស់ហ្នឹងយកទៅ មិនដឹងគេយកទៅណាគេ គេថាយកទៅរៀនសូត្រមិនដឹងគេ ដែរ យើងក៏មិនហានសួរគេទេ ។

ដានី : ហើយចុះដល់ពេលអញ្ជឹងទៅ គេយកទៅអស់ទៅយើងនៅកម្មករក្មេងៗ ហ្នឹងយើងធ្វើ ខ្លួនឯងទៅ?

សុខុម : បាទ! គេយកទៅអស់ កម្មករដែលកំឡោះៗ វាពេញកំឡោះអាយុ២០ - ២១ ហ្នឹងចេះ វាចាប់ផ្តើមចេះហើយ ១ឆ្នាំក្រោយម៉ែវាចេះហើយចេះជួសជុលម៉ាស៊ីនវាខូចថាធ្វើអី វាខូចអី តែ១ឆ្នាំចេះហើយ ខ្លះអត់ទេដូចខ្ញុំអីតែ២ - ៣ខែចេះហើយ ។

ដានី : ធ្វើនៅក្នុងរោងចក្រហ្នឹង?

សុខុម : ហ្នឹងហើយធ្វើជុសជុលម៉ាស៊ីនដែលខូចអីកែអី ហើយខូចអាណាផ្លាស់អាណារិញហ្នឹងណា មានទៅធ្វើអី ។

ដានី : នៅកន្លែងគាខ្មៅហ្នឹង?

សុខុម : បាទ! នៅហ្នឹង នៅចាក់អង្រែហ្នឹងនៅជិតគាខ្មៅហ្នឹង ដីប្រហែលជា២០០ ម៉ែត្រពី សាលាខេត្ត ។

ដានី : ចុះពេលហ្នឹងមានបានមកលេងផ្ទះទេ?

សុខុម : អត់បានទេ! គេមិនឲ្យយើងម៉ែទេ ។

ដានី : ចុះហូបចុកវិញយ៉ាងម៉េចដែរ?

សុខុម : ហូបចុក អ្នក! វេទនាណាស់ មុនដំបូងនោះហូបនំប៉័ងម៉ាពេលមិនដល់មួយកំណត់ទេ គេ យកម៉ែមុនដំបូង នំប៉័ងជាមួយសម្លយើងហ្នឹងហូបទៅ ។

ដានី : ហូបនំប៉័ងរហូតរាល់ថ្ងៃ?

សុខុម : ហូបនំប៉័ងបានមួយឆ្នាំមិនដឹងបានបាយជាមួយពោត ក្រោយម៉ែបានបាយលាយចេក ក្រោយមកទៀតលាយជាមួយចេក អស់ពីលាយជាមួយចេក លាយជាមួយគល់ចេក ទៀត នៅភ្នំពេញហ្នឹងយ៉ាងដែរ ។

ដានី : ចុះម៉េចបានហូបនំប៉័ងព្រោះខ្មែរយើងទំលាប់ហូបបាយ?

សុខុម : វាអត់ដឹងដែរ គេថាអត់ការគេឲ្យធ្វើអញ្ជឹងមួយថ្ងៃមួយទេ ប៉ុន្តែមែនទែនយើងឃើញនំ ប៉័ងអត់ដល់មួយទេ ហើយហូបជាមួយសម្លយើងហ្នឹង ប្រវែងនេះទេ នំប៉័ងគេអាមួយ ១ពាន់ខ្មែរយើងហ្នឹង ប៉ុន្តែអត់ដល់មួយកំណត់ទេណាមួយពេល ។

ដានី : ចុះឆ្លែតប្តូរអត់?

សុខុម : មានអីទៅឆ្លែត តែបើយើងមិនឆ្លែតក៏យើងមិនហានថា ហានថាអីប្រឹងតែធ្វើការទៅ ចុះបើយើងមិនឆ្លែតយើងទៅទាណាទៀត យើងមានម៉ែឪយើងឯណា យើងនៅជា មួយទូកធ្វើម៉េច បើគេកំណត់ជាទូកទៅអញ្ជឹងយើងទៅហានទាធ្វើម៉េច មិនឆ្លែតក៏អត់ ហើយ ដល់ម៉ោងទៅធ្វើការយើងធ្វើទៅ ។

ដានី : យើងធ្វើការរហូតគេអត់មានទូកយើងរៀនអីទេ?

សុខុម : រៀនខ្លះដែរ រៀនពេលយប់ខ្លះដែរមិនអត់ទេក្រោយម៉ោងបួនមួយឆ្នាំបួនរៀនពេល យប់ ពេលយប់គេយប់ទូកកូនក្មេងធ្វើហើយ រៀនពីម៉ោងដល់ម៉ោង៧ អញ្ជឹងទៅ ដូចថា មានបងៗយុវជនចាស់ៗកាត់ចេះ កាត់បង្រៀននៅក្នុងរោងចក្រហ្នឹងតែម្តងអត់ទូក ចេញមកសាលាណាទេ កូនក្មេង៤-៥ នាក់ហ្នឹងនៅរៀននៅហ្នឹង ។

ដានី : យើងរៀនអក្សរឬរៀនពីបច្ចេកទេសធ្វើ?

សុខុម : រៀនអក្សរក៏រៀន បើបច្ចេកទេសគេរៀនជាទូកទៅ បើរៀនអក្សរយើងរៀនជាទូកទៅ បើរៀនបច្ចេកទេសវាមានថ្ងៃវា ដូចថ្ងៃ ១០-២០ អញ្ជឹងគេត្រូវរៀនបច្ចេកទេសគេ មកទាំងអស់គ្នាទៅគិតសម្រាក១ថ្ងៃហ្នឹងដើម្បីរៀនបច្ចេកទេស តែបើក្រុមបច្ចេក ទេស មានបច្ចេកទេសគេផ្សេង បើបច្ចេកទេសរោងចក្រហ្នឹងរៀនទាំងអស់គ្នាអាហ្នឹងវា អញ្ជឹង ។

ដានី : បាទ!ចុះអីៗ អីមានដែលមកសួរសុខទុក្ខអីទេ?

សុខុម : មិនមានទេ!ម្តាយខ្ញុំអត់មានដែលជួបមុខទេ ទៅហ្នឹងស្លាប់បណ្តោយទៅដាច់ហើយខ្លួន ស្លាប់ អត់ដែល បានជួបមុខទេ តាំងពីបែកម៉ោងអត់ជួបមុខរហូត បានជួបតែបងៗ ខ្ញុំទេ ។

ដានី : កាលពីសម័យ៣ឆ្នាំដូចថា ពូមានដែលជួបពួកកាត់ ពួកមេដឹកនាំទេ?

សុខុម : ហ្នឹ!ធ្វើម៉េចបានជួបលោកហើយ អត់ដែលជួបមុខគេរបៀបម៉េចទេ ។

ដានី : អត់ដែលទៅសួរសុខទុក្ខនៅក្នុងរោងចក្រអីទេ?

សុខុម : ទោះគេទៅសួរក៏គេមិនប្រាប់យើងដែរ ពេលហ្នឹងគេហៅយើងទៅធ្វើការបាត់ គេនៅ តែគ្នាគេទៅ យើងក៏មិនដឹង មិនដឹងអ្នកមួយ ធំបូកូចបើយើងមិនដឹង យើងមិនដឹងរឿង ព្រោះខ្ញុំនៅតូចដែលសម័យនោះ ។

ដានី : បាទ!អញ្ជឹងពូធ្វើនៅហ្នឹងរហូតដល់បែក៧/៧ យួនចូល?

សុខុម : ហ្នឹងហើយ!

ដានី : មានការផ្លាស់ប្តូរដែរ?

សុខុម : បែក៧៧ យួនចូលគេដម្លៀសទៅ គេថាអើយ!កុមារៗ គេសិនទៅ យើងគេងតែ១ ថ្ងៃទេ ទំរាំកេរដោះបានវិញយើងចូលម៉ៅវិញហើយ ម៉ៅអី ម៉ៅខោមាំចំកេះអាវមាំ ចំកេះហ្នឹងអត់មានអីទេ ម៉ៅចេញម៉ៅៗទេម៉ៅចេះតែម៉ៅៗរហូតម៉ៅ ភ្នំបាសិតភ្នំអី ហ្នឹងចេះតែដើរម៉ៅរហូតហ្នឹង ដើរដីធ្លាយបរិល ។

ដានី : កាលហ្នឹងមានក្មេងៗម៉ៅពីស្រុកភូមិជាមួយពូដែរឬអត់?

សុខុម : មាន២-៣នាក់ កាលហ្នឹងគេម៉ៅពីខេត្តផ្សេងៗចំរុះគ្នា ។

ដានី : ម៉ៅធ្វើការនៅក្នុងរោងចក្រជាមួយគ្នាហ្នឹង?

សុខុម : បាទ!ម៉ៅធ្វើការនៅក្នុងរោងចក្រជាមួយគ្នាហ្នឹង តែអ្នកខ្លះទៅខាងឯកទេសផ្សេងៗគ្នា ទៅ ។

ដានី : ចុះពេលដែលរត់ឆ្នាំ៧៧ហ្នឹងរត់មកជាមួយគ្នាដែរ?

សុខុម : រត់បែកគ្នាទៀត អត់បានជុំគ្នាទេ អាមួយទៅចេះអាមួយទៅចុះគេរើស ចូលមកដល់គេ ចាត់តាំងជាក្រុម ១០នាក់ទៅក្រុមនេះ ១០នាក់ទៅក្រុមនោះហើយអត់បាននៅក្រុម ជាមួយគ្នាទេ បើយើងបានឈរជិតគ្នាគេហៅយើងឲ្យទៅទៀត សម័យនោះមានដូច សម័យនេះឯណា មិនចេះតែនៅក្រុមណាៗ ចេះតែបានណាអត់ទេ តែគេរាប់ហើយទៅ

ដានី : អញ្ជឹងកាលហ្នឹងដើររហូតតាំងពីភ្នំតាផ្អែមកដល់បរិលអី?

សុខុម : ដើររហូតមកដល់បរិល ។

ដានី : រយៈពេលប៉ុន្មានទៅមកដល់បរិល?

សុខុម : ហ្នឹ!យូរដែលហ្នឹង នៅប្រហែលជាកន្លះខែដែរ បានមកដល់បរិល

ដានី : អញ្ជឹងដូចជាហូបចុកអីយ៉ាងម៉េចដែរពេលរត់អញ្ជឹង?

សុខុម : យ៉ាងណាសពេលរត់ ដូចគ្នាម៉ៅជាមួយបងអញ្ជឹង គ្នា៥០-៦០ នៅក្នុងរោងចក្រម៉ៅ ទាំងអស់គ្នា ជួនអីអង្ករ៤-៥កំប៉ុនបបរហូបទៅ ជួនអីក៏អត់ទៅ ម៉ៅតាមជួរមាន ភារឡូក៏ដកភារឡូដុតទៅចេះតែហូបឲ្យរស់ៗទៅ គេចេះតែខ្ចីដកដល់ហើយ យើង ចេះតែរត់ៗទៅ ។

ដានី : ចុះពេលដែលយើងរត់ម៉ៅអញ្ជឹងមានជួបប្រជាជនអីរត់ម៉ៅជាមួយដែរឬអត់?

សុខុម : ប្រជាជនអត់មានទេ ស្ទាត់យើងអស់រលីងម៉ែតតាមភូមិអត់មានទេអត់មានប្រជាជនអី១ ទេ មិនដឹងទៅណាទេ ឃើញតែអ្នករត់ម៉ៅ ហ្នឹងហើយឃើញតែកម្មកររត់ម៉ៅ ។

ដានី : អត់មានឃើញប្រជាជនអី?

សុខុម : អត់ៗមានឃើញទេ! វាឃើញដែរតែយើងដើរ៣-៤ភូមិឃើញមានប្រជាជន២-៣
នាក់អញ្ជឹងទៅ ដល់មកដល់បរិវេណបានឃើញប្រជាជនលើកប្រឡាយលើកអី ។

ជានី : ចុះកាលជំនាន់៣ឆ្នាំប្តីក៏ពេលរត់ហ្នឹង ពូមានដែលធ្លាប់ជួយអ្នកណាដូចជា គាត់អត់បាយ
អត់ទឹក គាត់ឈឺតាមដូរអី យើងជួយឲ្យបាយឲ្យអង្ករឬក៏ឲ្យថ្នាំអី មានដែលបានជួយគេ
ទេនៅពេលរត់?

សុខុម : ខ្ញុំវាមិនបានជួយគេទេកាលខ្ញុំរត់ម៉ៅហ្នឹង ពេលខ្ញុំរត់ម៉ៅបាយខ្ញុំហូបសល់ ពេលខ្ញុំហូប សល់
ប្រជាជនគាត់លើកព្រែកលើកប្រឡាយ ដល់ខ្ញុំអាបាយហ្នឹងវាធំពេកយកអត់រួច
ដល់ហើយមានគាត់នោះគាត់ជាអ្នកណាឲ្យបាយអីហូបដងកូនអីអត់បាយ២-៣ថ្ងៃ ហើយ
អីយកអារនេះទៅខ្ញុំស្តាយអត់រួចទេហើយគាត់យកហូបទៅ មានជួយអីគេអត់ទេ
មានតែគេជួយខ្ញុំមានតែខ្ញុំដើរអត់រួចគេលីខ្ញុំ ។

ជានី : អូ!

សុខុម : ហ្នឹងហើយព្រោះខ្ញុំនៅតូចដែរ បងៗហ្នឹងធំៗហ្នឹងគាត់ចេះតែអារខ្ញុំទៅហើយ ហើយខ្ញុំ
ថាខ្ញុំទៅមិនរួចទេ ខ្ញុំនៅនេះហើយ ហើយគាត់ថាតាងមិនទៅឯរបំ គាត់ចេះស្រឡាញ់ ខ្ញុំ
ឃើញក្មេងវាមានសុដីវិធីម៍គេចេះតែស្រឡាញ់ទៅ គេរវល់អារ ហើយខ្ញុំដើរចេះ
តែដើរទៅ ដើរមិនរួចក៏អារទៅ អញ្ជឹងទេ ។

ជានី : កាលនោះអាយុប៉ុន្មានហើយពេលរត់?

សុខុម : ១៦-១៧ហ្នឹងឯង ប៉ុន្តែវាមានកម្លាំងឯណាបើវាអត់មានអីស៊ីនោះ វាក្មេងសាច់ដូច
ឥឡូវនេះណា មនុស្សដើរតេវៗរឹតៗហ្នឹង ។

ជានី : កាលនៅកមករហ្នឹងអត់មានអីហូបចុកគ្រាប់គ្រាន់ទេ?

សុខុម : គ្មានអីហូបចុកគ្រាប់គ្រាន់ ។

ជានី : ចុះកាលជំនាន់៣ឆ្នាំប្តីក៏ ពូមានដឹងថាមានការសម្លាប់មនុស្សដែរឬអត់?

សុខុម : ទេដូចខ្ញុំអត់ដឹង ដឹងដែរធ្លាប់ឮបងរ៉ាន់គាត់ថាគេយកទៅរៀនសូត្រដឹងតែអត់យកមក
វិញទេ ហែងប្រយ័ត្នគេយកទៅរៀនសូត្រ ហែងតូចៗខ្ញុំថាគ្មានអ្នកណាគេយកទៅធ្វើ
អីទេខ្ញុំគ្មានចេះអីមួយអង្កដង ប៉ុន្តែឃើញហៅទៅរៀនឃើញបាត់ បាត់ហ្នឹងមិនដឹងគេ
យកទៅឯណា សួរបងៗទៅគាត់ថាគេដាស់កន្លែងអង្កការគេយកទៅនោះ ភាគច្រើន
ខ្ញុំមិនសូវដឹងរឿងគេដែរ គេទៅណាក៏ទៅខ្ញុំអត់សូវដឹងរឿងគេទេ ដឹងតែគេឲ្យធ្វើការ ឯវាធ្វើ

កេត្យធ្វើអីដឹងតែធ្វើឲ្យកេទៅ បើខ្ញុំដឹងរឿងកេច្រើនដឹងតែខ្ញុំឆាប់ ប៉ុន្តែអត់ដឹង
ដឹងតែព្រឹកឡើងធ្វើការងារខ្ញុំទៅ មាំស៊ីណេខ្ញុំដឹងតែជុសជុលទៅ ។

ដានី : ចុះកាលហ្នឹងដូចជាយើងនៅក្មេងយើងបែកពីដួះយើងនឹកដួះយើងអត់មានសុំកេទៅលេង
ដួះអីទេ?

សុខុម : វានឹងដែរ តែសុំកេ គេមិនឲ្យទៅ គេថាមានគ្នាគេរាប់ពាន់នាក់គេមិនឲ្យទៅដល់ ទៅបាន
តែឯងម្នាក់ម៉េច គេមិនឲ្យទៅទេ បើមិត្តឯងទៅមួយ ទាល់តែទៅទាំងអស់គ្នា ។

ដានី : ធ្លាប់សុំកេដែរ?

សុខុម : ខ្ញុំអត់ធ្លាប់សុំទេ បងសុំដល់ហើយអញ្ជឹងទៅ យើងម៉េចហានសុំកេទេ បងៗសុំទៅលេង
ដួះអត់បានទៅដល់ពួកនៅព្រៃវែង នៅក្រចេះអីកេសុំទៅលេងដួះនឹកដួះដែរហ្នឹង គេមិន
ឲ្យទៅ បើមិត្តឯងមួយគេមិនឲ្យទៅ ដល់ឲ្យទៅទាំងអស់គ្នាដល់អញ្ជឹងទៅ អាហ្នឹង
យើងធ្វើម៉េច គេថាធ្វើម៉េចកុំឲ្យគេយកទៅរៀនសូត្រ ព្រោះអរៀនសូត្រមិនដែល
ឃើញម៉ែដល់ ។

ដានី : ដល់អញ្ជឹងពួកតមកដល់បរិលហើយយ៉ាងម៉េចទៀតទៅ ដំណើរម៉េចទៀតទៅ?

សុខុម : កេ ពួកកងទ័ពគេយកឡានមកដឹកនៅប៉ែលិននោះ គេយកពួកខ្ញុំទៅបំពាក់អាវុធនៅហ្នឹង
ឯង ។

ដានី : ពាក់អាវុធនៅណា?

សុខុម : នៅកោះឡាវក្រាវ ប៉ែលិន ។

ដានី : កាលហ្នឹងចាប់ផ្តើមចូលកងទ័ពហើយ?

សុខុម : ហ្នឹងហើយ ។

ដានី : កាលហ្នឹងទៅកងទ័ពខាងណា ខាងជម្លៀសប៉ែលិនវិញ?

សុខុម : ហ្នឹងហើយនៅជាមួយអ៊ុយានកាលហ្នឹង ។

ដានី : យ៉ាងម៉េចទៅ នៅពេលដែលយើងចូលកងទ័ពដូចជាពេលកងទ័ពគេបំពាក់អាវុធហ្នឹង កេ
មុខព្រួញទៅខាងណា មុខព្រួញនៅមាំឡើយឬមុខព្រួញ?

សុខុម : អត់ទេ! ត្រឹមតែឡើយទេ ត្រឹមតែឡើយទៅប៉ែលិនទេ ។

ដានី : កាលហ្នឹងយើងរំកិលក្នុងយ៉ាងម៉េច?

សុខុម : ដល់ឯមនទែនទៅ មានកម្លាំងឯណាវ៉ែកេ គ្រាន់តែគេដេញហ្នឹង ដេញចុះដេញឡើង
បំពាក់អាវុធហើយ ទៅវ៉ែការពាររថក្រោះដេញចង់ឆាប់ចង់រស់ ម៉ែភ្នំកុយឆាប់អស់

ប៉ុន្មានរយនាក់២-៣រយនាក់ បានតែទប់ទល់មានទៅគេអីឈ្នះ ក្រោយម៉ែក៏ធ្លាក់ទៅដី
ថៃទៅ ។

ដានី : យើងអត់មានអារុធ្រក្របក្រាន់ អត់មានកម្លាំងឬក៏យ៉ាងម៉េច?

សុខុម : អារុធ្រក្របក្រាន់ហើយ ប៉ុន្តែតែវាស្មារតីអត់មាន ។

ដានី : ច្រើនទេកងទ័ពកាលហ្នឹង?

សុខុម : ច្រើនដែរហ្នឹង កាលហ្នឹងអត់ទាន់មានប្រពន្ធទេ សុទ្ធតែនៅកំលោះទាំងអស់ ។

ដានី : ចុះនៅទ័ពហ្នឹងរយៈពេលប៉ុន្មាន ហើយមានការដួសប្តូរដែរឬអត់?

សុខុម : យូរដែរខ្ញុំត្រូវរួសនៅឡែមហ្នឹង ត្រូវរួសដើរអត់រួចទៅនៅដេកនៅឡែមហ្នឹង ក៏គេ
យកទៅជំរុំទៅ យកទៅជំរុំនៅឆ្នាំ៨២ក៏ខ្ញុំចេញទៅវិញទៅខ្មែរក្រហម ចេញពីឡែមមក
នៅមាំឡែវិញ ។

ដានី : បាទ!កាលហ្នឹងត្រូវរួសកន្លែងណា?

សុខុម : ត្រូវរួសនៅជើងដើរអត់រួចផង ដាច់សរសៃកែងមួយចំហៀង ដើរអត់រួចទេ ទៅដេក
ពេទ្យនៅព្រំដែន ជាហើយបានម៉ៅវិញ ម៉ៅវិញម៉ៅនៅមាំឡែ ។

ដានី : យូរដែរព្យាបាលហ្នឹង?

សុខុម : ដូចមិនយូរប៉ុន្មានទេ ដូចជា១ឆ្នាំដែរ ព្រោះសរសៃកែងហ្នឹងវាដាច់មាំចំហៀងហើយ
ដើរគ្មានរួចណា គេបង្រៀនយើងដើរតិចៗទៅ ។

ដានី : ពេទ្យបារាំងអ្នកព្យាបាល?

សុខុម : បារាំង ។

ដានី : ដល់ពេលយើងជាទៅកងទ័ពខ្មែរក្រហមគេទៅយកម៉ៅ?

សុខុម : ហ្នឹងហើយ គេៗមិនឲ្យម៉ៅទេ តែខាងនេះគេយកទៅ ។

ដានី : ចុះម៉េចបានយើងមិនទៅអង្គភាពចាស់វិញ ម៉ៅខាងមាំឡែវិញ?

សុខុម : វាខាងនោះគេអត់ទៅយក ។

ដានី : អញ្ចឹងពេលរួសជាម៉ៅវិញម៉ៅនៅណាដែរ?

សុខុម : ម៉ៅនៅហ្នឹងដដែល ។

ដានី : កាលហ្នឹងគេហៅអីគេ កាលដែលម៉ៅដំបូងដូចជាពេលដែលជាម៉ៅហ្នឹងដំបូងគេហៅ
តំបន់អីទេ?

សុខុម : អាហ្នឹងតំបន់មាំឡែហ្នឹង ។

ជានី : ពីឆ្នាំប៉ុន្មានហ្នឹង?
 សុខុម : បើមិន៨១-៨២ហ្នឹងឯង ។
 ជានី : ចុះតំបន់ម៉ាឡៃហ្នឹងគេហៅតាំងពីអង្គរវ័យដែរ?
 សុខុម : អត់ដឹងដែរ ម៉ោងដល់ឃើញតែគេហៅអញ្ជើងម៉ង មិនដឹងរឿងដែរ ប៉ុន្តែតាមដែលខ្ញុំដឹង
 ម៉ោងពួកគេអញ្ជើង ឡែនៗ ប៉ែលីនៗ គ្រាន់ៗ ដល់ម៉ោងដល់ម៉ាឡៃពួកគេថាទេ ។
 ជានី : អ្វី! ម៉ាឡៃពីមុនកងពលលេខប៉ុន្មានទៅ?
 សុខុម : មិនដឹងកងពលលេខប៉ុន្មានទេ ម៉ាឡៃមានតែ ៤៥០ ហ្នឹងឯង ។
 ជានី : ម៉ាឡៃ៤៥០ ចុះខាងឡែនខាងអីកងពលលេខប៉ុន្មានទៅ?
 សុខុម : ដូចជា ៤៤០ ឬ៤៣០ ទេមិនដឹង ភ្លេចអស់ហើយយូរហើយ បើនេះ៤៥០ ។
 ជានី : ចុះកាលហ្នឹងយ៉ាងម៉េចទៅ ដូចជាម៉ោងនៅម៉ាឡៃដំបូងយ៉ាងម៉េចទៅ ដូចជាមានធ្វើដូះ
 ធ្វើសម្បែងដែរឬក៏អត់ទេ?
 សុខុម : ធ្វើតែគ្រាន់តែធ្វើតូចៗ សុទ្ធតែព្រៃទាំងអស់ហ្នឹង ។
 ជានី : អញ្ជើងដូះធ្វើនៅម៉ាម៉ូណាទៅ?
 សុខុម : ធ្វើមានបាននៅជុំគ្នាណា ធ្វើម៉ាដុំៗ តិចៗ ហ្នឹងនៅតែប្រពន្ធទាហានតិចៗ ហ្នឹង អា
 លោះៗ មានបានទៅដូះឯណា ចង់តែអង្រឹងកៅស៊ូមួយទេ មានតែប្រពន្ធហើយនឹងពួក
 ដឹកជញ្ជូនស្រីៗ ធ្វើដូះនៅ ហើយនឹងពួកមន្ទីរនឹងគេនៅ បើចំពោះទាហានចំភ្នំម៉ងអត់
 មានធ្វើដូះទេ មានតែក្រណាត់កៅស៊ូមួយ ហើយអង្រឹងមួយទេ ។
 ជានី : ហើយចុះកាលហ្នឹងស្បៀងអាហារ ម្ហូប អង្ករអីបានពីណា?
 សុខុម : គេអ្នកដល់ឲ្យ មិនដឹងគេបានពីណាអត់ដឹងរឿងដែរ ។
 ជានី : ខាងដឹកជញ្ជូនគេយកមកឲ្យ?
 សុខុម : មិនដឹងខាងណាខាងណាទេយើងមិនដឹងទេ ខ្ញុំមិនសូវដឹងរឿងគេទេ គេយកមកឲ្យស៊ីៗ ទៅ
 គេមិនយកម៉ាអត់ទៅ មនុស្សខ្ញុំគាំទ្រដើមអត់សូវចេះដឹងរឿងគេ ហែងធ្វើម៉េចៗ ទៅ
 ឲ្យតែបានឲ្យខ្ញុំស៊ី ។
 ជានី : នៅនោះដូចជាម្ហូបអីមានអីខ្លះទៅ?
 សុខុម : មានអីមានតែត្រីកាម៉ុងហ្នឹងឯង ប្រហុក ត្រីខ ។
 ជានី : អញ្ជើងអង្ករអីគ្រប់គ្រាន់ទេ?
 សុខុម : អង្ករអីក្រោយម៉ាគ្រប់គ្រាន់ទេ គាំទ្រខ្ញុំម៉ោងនៅនេះម៉ោងអត់អីទេ គ្រប់គ្រាន់ទេ ។

ដានី : ចុះព្យួរការនៅឆ្នាំណាទៅ?

សុខុម : រៀបការឆ្នាំ៨៦ ។

ដានី : រៀបការនៅណាកាលហ្នឹង?

សុខុម : នៅដីថៃកាលហ្នឹង កាលហ្នឹងយើងជម្លៀសទៅថៃ ព្រោះរៀនណាមបាក់ទៅ ទៅនៅហ្នឹងហើយ ។

ដានី : អ្វី!ខាងកងទ័ពខាងរដ្ឋកម្ពុជា ខាងរៀនណាមបានចូលមកដល់ហ្នឹងដែរ?

សុខុម : ចូលមកដល់ហ្នឹង ហើយដេញពួកខ្មែរក្រហមទៅនោះ ហើយពួកក្រហមដេញ មកវិញ ដេញគ្នាទៅវិញទៅម៉ា មុនដំបូងនៅហ្នឹង នៅហ្នឹងហើយរត់ទៅនោះ រត់ទៅនៅដីកេ ហើយម៉ានេះវិញ ។

ដានី : យូរដែរឬអត់ទៅនៅដីកេ?

សុខុម : ៣-៤ឆ្នាំ ។

ដានី : អញ្ជឹងយូរដែល ពួកខាងយួនគេមកនៅនេះយូរដែល?

សុខុម : យូរហ្នឹងលែងបានទៅហើយ ទៅបានយូរៗមួយដង ស៊ីក្តាម ស៊ីខ្យង ។

ដានី : អញ្ជឹងយើងទៅនៅដីថៃ កងទ័ពនៅតែចូលម៉ាអញ្ជឹង?

សុខុម : ម៉ោងនៅក្នុងហ្នឹងឯង គេមិនឲ្យម៉ាទេហានោះ ម៉ាតែប្រពន្ធច្រើនជំរុំ ។

ដានី : កាលហ្នឹងយ៉ាងម៉េចដែរការរៀបការ យើងឃើញគ្នាស្រឡាញ់គ្នារៀបការឬយ៉ាង ម៉េច?

សុខុម : អត់ទេយើងស្រឡាញ់គ្នាធម្មតាគ្មានអ្នកណាបង្ខំយើងទេ យើងចូលសួរគេធម្មតា រៀបការដូចយើងធម្មតាអញ្ជឹង គ្រាន់តែវាគ្មានអីដូចឥឡូវ យើងមិនមានអីសំបូរបែបយើង ក្រយើងស្ថិតនៅក្នុងសង្គ្រាម មិនមែនដូចសម័យនោះឃើញគេចាប់យកៗគ្នានៅ ភ្នំពេញ នៅមុខសាលាខេត្តនោះទេ អាហ្នឹងខ្ញុំឃើញមែន ឡានទៅដុកៗមិនដឹងអ្នកណា ប្តីអ្នកណាប្រពន្ធទេ ពួកអ្នកកាត់ដេហ្នឹង ។

ដានី : ទៅដល់ចាប់គុរយកម៉ែង?

សុខុម : បាទ!នៅអង្គុយតុនឹង ខ្ញុំទៅដល់ឃើញ ខ្ញុំទៅធ្វើតភ្លើងនៅហ្នឹងគេដាច់ភ្លើង ទៅដល់ឃើញគេអង្គុយតុជាជួរៗ ហៅឈ្មោះឡើងអង្គុយលើតុៗ អើមិនបាច់ទេ ខ្លះមិនស្រឡាញ់គ្នាដឹងយកគ្នាធ្វើម៉េចទេ ខ្លះអត់ដែលស្គាល់គ្នាដឹង ។

ដានី : ប្រពន្ធពួស្គាល់គ្នាពីមុនម៉ា?

ប្រពន្ធ : ចាំស្គាល់គ្នា ។

សុខុម : បាទ!ស្គាល់គ្នាយូរហើយ ។
 ដានី : គាត់នៅខាងដីកជញ្ជូន?
 សុខុម : នៅខាងសិល្បៈ ។
 ដានី : អញ្ជឹងបាទស្គាល់គ្នា ទាក់ទងគ្នាយូរហើយបាទរៀបការ?
 សុខុម : បាទ!យូរហើយ ។
 ដានី : ហើយការដូចយើងការធម្មតាមានម្ហូបមានអី?
 សុខុម : បាទ!ធម្មតាហ្នឹងហើយ ការធម្មតាយើងមានធនធានប៉ុន្មានយើងធ្វើប៉ុណ្ណឹង មុននឹងការ
 យើងមិនចេះតែការណាយើងសុំគេសិន សុំមេបញ្ជាការគេជាមុនសិន ។
 ដានី : មេបញ្ជាការណាទៅ?
 សុខុម : បងអធិការហ្នឹង ហើយសុខ ភាពហ្នឹង សុំសុខ ភាពទៅ ។
 ដានី : សុខ ភាព គាត់ប្រធានកងពល?
 សុខុម : បាទ!
 ដានី : ចុះអធិការ?
 សុខុម : អធិការនោះគាត់ធ្វើប៉ូលីសតាំងពីដើមម៉ោ កាលនៅខ្មែរក្រហមក៏គាត់ធ្វើ ប៉ូលីសដែរ ។
 ដានី : កាលនោះមានប៉ូលីសដែរ?
 សុខុម : មានប៉ូលីស ។
 ដានី : ប៉ូលីសយ៉ាងម៉េចកាលជំនាន់នោះ?
 សុខុម : ប៉ូលីសដូចតែប៉ូលីសយើងឥឡូវហ្នឹងអញ្ជឹង ប៉ុន្តែវាស្លៀកពាក់អារវាអត់ដូចគ្នា ហើយវា
 មានផ្ទៃកែងសំគាល់ថាប៉ូលីសអញ្ជឹងទៅ ។
 ដានី : ប៉ូលីសហ្នឹងយើងការពារ?
 សុខុម : ការពារខាងក្រោយ ។
 ដានី : ពី៨៧យើងម៉ោពីដីថៃយើងចូលមកវិញកាលហ្នឹងយ៉ាងម៉េចដែរ ដូចជាពេលដែលកង
 ទ័ពយួនហើយនឹងរដ្ឋកម្ពុជាគេដកចេញវិញ កាលហ្នឹងយើងចូលម៉ោវិញ ឃើញស្ថាន
 ភាពនៅមាំឡែហ្នឹងយ៉ាងម៉េចដែរ?
 សុខុម : ដូចមិនអីទេ វាលទទេសុខ្លះតែដីមិន យើងរាវមិនចេញធ្វើខ្ទមនៅទៅ ។
 ដានី : កាលហ្នឹងវាលទេ អត់មានព្រៃទេ?
 សុខុម : មានព្រៃដែរ តែយើងរាវទៅ កាប់ឈើកាប់អីធ្វើដុះឲ្យប្រពន្ធយើងនៅទៅ ។

ដានី : បាទ! រាវមីនរាវអីខ្លួនឯង?

សុខុម : បាទ! រាវមីនដោយខ្លួនឯង ។

ដានី : មីនច្រើនទេកាលហ្នឹង?

សុខុម : មីនច្រើន! បើនិយាយពីមីនវិញមីនលែងនិយាយហើយ ដើរប្រហែសដាច់ជើងបាត់លូរ ហើយ ចុះបើមីនវាប្របូកប្របល់គ្នា ខាងនេះក៏ដាក់ខាងនោះក៏ដាក់ ប្រលូកប្រលំគ្នា ហើយ តែយើងអត់ប្រយ័ត្នដាច់ខ្លួនឯងហើយ ។

ដានី : ដូចដូះនៅអី យើងត្រូវតែរាវចេញហើយបានធ្វើ?

សុខុម : បាទ! រាវចេញហើយបានធ្វើ ។

ដានី : រាវអញ្ជឹងវាមានគ្រោះថ្នាក់ច្រើនទេ?

សុខុម : វាអាចគ្រោះថ្នាក់ដែរដោយចៃដន្យ ប៉ុន្តែភាគច្រើនវាអត់បញ្ហាអ្នករាវ បើថាអត់រាវវា រឹតតែគ្រោះថ្នាក់ហើយ បើថាយើងរាវទៅវាមួយៗទេ ដូចថាបច្ចេកទេសយើងអត់ទៅ យើងអត់ដឹងរឿងវាអាចគ្រោះថ្នាក់ដែរ ។

ដានី : បាទ! អញ្ជឹងពី៨៧ម៉ោរវិញ យើងរាវមីន យើងធ្វើដូះនៅជាក្រសារ យើងរកស៊ីខ្លួនឯង ឬក៏យ៉ាងម៉េច?

សុខុម : យើងធ្វើនៅតែប្រពន្ធកូនទេ ខ្លួនយើងគេប្រើ ។

ដានី : តែរបបអីគេចែក?

សុខុម : បាទ! គេចែកឲ្យតែប្រពន្ធកូនយើងទេ យើងទាល់តែម៉ោរមុខវិញបានគេឲ្យស៊ី ។

ដានី : កាលហ្នឹងយើងអត់មានធ្វើចំការអី?

សុខុម : កាលហ្នឹងមានពេលណាធ្វើ ពេលតែគេឲ្យរត់បាញ់គ្នាហ្នឹង ។

ដានី : កាលហ្នឹងពេលដែលយើងម៉ោរវិញហ្នឹងគេនៅតែបាញ់គ្នាអញ្ជឹង?

សុខុម : ហ្នឹងហើយ ម៉ោរនៅតែបាញ់គ្នាហ្នឹង បាញ់គ្នាទាល់តែដាច់ខ្លួនហ្នឹង ។

ដានី : បាទ! អញ្ជឹងសមរកូមទៅខាងណាវិញទៅអញ្ជឹង?

សុខុម : សមរកូមទៅមុខថ្នល់ជាតិលេខ៥ ហ្នឹង ទៅបរេល ។

ដានី : តែកាលហ្នឹងដូះយើងមិនទាន់បានធ្វើធំៗ អញ្ជឹងទេ?

សុខុម : នៅ អាខ្លះធ្វើធំៗហើយ ដូះខ្ញុំនេះធ្វើតាំងពី៧២ ដែរហ្នឹង ក្រោយម៉ោរទៅ កាលហ្នឹង ខ្មែរក្រហម៧១ គេឲ្យរំសាយ កាលសម័យអ៊ុន ភាក់ ខ្ញុំសុំគេឈប់ភ្លាម គេក៏ឲ្យឈប់ឲ្យ អង្គរ១ បាវ ។

ដានី : អ្នក! ពេលសម័យអ៊ុន តាក់តែឲ្យឈប់?

សុខុម : ហ្នឹងហើយខាងក៏តែឲ្យឈប់ដែរ គេថាកាត់បន្ថយកងទ័ពមួយចំនួន ខ្ញុំក៏ដាក់ឈ្មោះសុំគេ ភ្លាម ខ្ញុំថាសុំគេឈប់ហើយ ។

ដានី : ម៉េចអញ្ចឹង?

សុខុម : អ្នកដឹកនាំគេមិនដឹងយ៉ាងម៉េចពួកអ្នកដឹកនាំតែឲ្យឈប់ សុំឈប់តែម្តង ។

ដានី : អត់ចង់ធ្វើតទៀត?

សុខុម : អត់ចង់ធ្វើទេ ចង់រកស៊ីអីអញ្ចឹងទៅ ខ្ញុំអារឈើខ្លះទៅ ហើយក្រោយមកទៀតគេរើ ទៀតៗ គេហៅយើងចូលម្តងទៀត ចូលទៅម្តងទៀតទាល់តែដាច់ខ្លួនបានខ្ញុំសុំគេឈប់ ទៀតចប់រហូត ។

ដានី : អញ្ចឹងដាច់ខ្លួនឆ្នាំ៧៦?

សុខុម : បាទ!

ដានី : អញ្ចឹងពេលដាច់ហ្នឹងពូសុំគេដាច់ម៉ឺន?

សុខុម : សុំគេឈប់ទៅ ។

ដានី : អត់មាននៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌអី?

សុខុម : អត់ៗមានចង់ធ្វើអីទៀតទេ ព្រោះវារៀងហើយ គិតៗទៅវាអត់បានប្រយោជន៍អី ។

ដានី : អញ្ចឹងដាច់តាំងពីឆ្នាំ៧៦ ហ្នឹងម៉ោយបរហូត?

សុខុម : ឈប់ធ្វើរហូត ។

ដានី : ចុះដូចកាលហ្នឹងដាច់ឆ្នាំ៧៦ ម៉ោ ដូចដីធ្លី ដូះសម្បែងអីយើងចាប់ខ្លួនឯងឬគេចែករបប ឲ្យយើង?

សុខុម : យើងចាប់ទេ ដូចថាមុនយើងនៅតាមកងគេ គេកាប់ៗ ចែកឲ្យគ្នានៅទៅ អ្នកណាកាប់ បានច្រើន បាននៅទៅ ។

ដានី : ចុះដីស្រែដីចំការ?

សុខុម : អាហ្នឹងក៏យើងចែកគ្នាកាប់ៗ អ្នកណាកាប់ទៅក៏បានអ្នកណាខ្ចីលក៏អត់ទៅ ដូចរកស៊ីសព្វ ថ្ងៃអញ្ចឹង ។

ដានី : ចុះពូចាប់បានប៉ុន្មានដែរ ដីស្រែដីចំការ?

សុខុម : ហ្នឹ! បានបន្តិចដែរដីចំការ ។

ដានី : បានប៉ុន្មានហិចតា?

សុខុម : បាន១០ ហិចតាដាង ហើយអាជិតៗ នេះ ព្រោះខ្ញុំយល់ថាវាធ្វើទៅវាលំបាក ព្រោះ ខ្ញុំរៀនអត់បានជ្រៅជ្រះទេ តែរាល់ថ្ងៃខ្ញុំចេះតែសិក្សាៗទៅយើងកំព្រា យើងសិក្សា ទៅអត់ប្រយោជន៍ទេ ព្រោះវាសង្រួម បើយើងធ្វើត្រូវទៅវាសសើរយើង បើយើង ធ្វើខុសទៅវាស្តីឲ្យយើងដូចឆ្កែអញ្ជឹង អញ្ជឹងបានខ្ញុំអត់ចង់ធ្វើ ។

ដានី : ចុះពួកវាហ្នឹងយើងអត់មានចង់នៅធ្វើកងទ័ពទៀតទេ ព្រោះយើងនៅមានប្រាក់ខែ?

សុខុម : ហ្នឹង! អត់ចង់បានទេ ចាញ់រកស៊ីទេ ធ្វើទ័ពវាហេងសយ១ គ្រាប់ជួនឈប់១ គ្រាប់ជួនរស់ អានេះប៉ះគេអត់វៃវិញ បើគេវៃវិញ យើងស៊ីប្រាក់ខែគេយូរគេអាចយកទៅដល់គ្នាទៀត ម៉េចយើងស៊ីប្រាក់ខែគេយូរហើយ បើយើងមិនទៅម៉េចយើងស៊ីប្រាក់ខែគេយូរហើយ ខ្ញុំមិនចង់បានទេ ចង់បានកម្លាំងខ្ញុំរកស៊ីវិញ អត់បានជំនួយអីទេ ដូចច្នោះយើងដឹងប្រវត្តិ យើងវាលំបាកខ្លាំងណាស់ ។

ដានី : ចុះពួកដូចយើងបែកពីដូះ តាំងពីឆ្នាំ៧០ ដាង តើឆ្នាំណាបានយើងបានទៅលេងដូះ វិញ?

សុខុម : កាលដាច់ខ្លួនហើយខ្ញុំទៅលេងភ្លាម ។

ដានី : ដាច់ខ្លួនហើយភ្លាមទៅរកដូះឃើញដែរ?

សុខុម : ឃើញ ទៅដល់ម៉ែស្លាប់បាន១ឆ្នាំ នៅសល់តែបងៗ ។

ដានី : បន្តបួននៅទាំងអស់?

សុខុម : នៅទាំងអស់បែកតែមួយទេ ។

ដានី : ចុះមានអារម្មណ៍យ៉ាងម៉េចដែរ ពេលដែលយើងទៅលេងដូះដំបូង?

សុខុម : វារន្ទគំដែរហ្នឹងបាត់ម្តាយទៅ យើងម៉ែថាឲ្យទាន់ដង្ហើមកាត់ខ្ញុំចង់ឃើញកាត់ តែមិនដឹង ខ្ញុំចង់ទៅយូរយារណាស់ហើយ តែយើងមិនដឹងធ្វើម៉េចទៅជួបម្តាយយើងរួច បើយើង ទៅតែមិនស្រួលគេដាក់យើងចោលខាងនេះ បើយើងទៅខាងនោះក៏គេថាយើងដាក់ ចោលនៅខាងនោះ ចេះតែទ្រាំៗនៅឲ្យតែរស់ៗសិនទៅ ទំរង់ដល់ថ្ងៃណាគេត្រូវគ្នា តែ ខ្ញុំគិតឃើញថាវាជៀសត្រូវគ្នាអត់រួច ខ្ញុំគិតតាំងពីខ្ញុំចូលពីដីថ្ងៃឆ្នាំ៩១ តាំងពីបោះ ឆ្នោតអ៊ិន តាក់ នោះវាចៀសត្រូវគ្នាអត់រួចទេ ព្រោះខ្ញុំធ្លាប់នៅជាមួយអ្នកដឹកនាំច្រើន ទៅខ្ញុំដឹងតែខ្ញុំអត់មាត់ ពុសុខភាពក៏និយាយ ឈៀង វុធ ក៏និយាយ ខ្ញុំមិនមែនជាដឹក នាំអីទេ តែខ្ញុំធ្លាប់នៅជាមួយគេ ប៉ុន្តែដំហែរល្អ ដំហែររបស់សុខភាពល្អ ។

ដានី : និយាយពីការយើងរួបរួមគ្នាហ្នឹង?

សុខុម : ហ្នឹងហើយ ឥឡូវយើងនិយាយបានហើយ តែពីមុនយើងនិយាយមិនបានទេ សុខភាព
គាត់ចេះតែនិយាយប្រាប់ទៅ គាត់ជាក្មេងខ្ញុំមួយជាក្មេងមិននិយាយមិនទៅណា ហើយ
ក៏មិនចេះអ្នកអានឮហើយក៏មិនចេះ អ្នកណាសួរខ្ញុំក៏មិនចេះ តែស្តាប់ឮៗ តែខ្ញុំហ្នឹងឯង
តែសួរខ្ញុំអត់ដឹងរឿងដែរ ព្រោះថារឿងរបស់គេយើងទៅដោះស្រាយក៏អត់កើតដែរ
យើងទៅនិយាយក៏អត់កើតដែរ អញ្ជឹងយើងដើម្បីការពារជីវិតយើងដ៏តែយើងធ្វើ អញ្ជឹង
តែខ្ញុំអត់ចេះអារអញ្ជឹងទេ តែខ្ញុំដឹងរឿងគេច្រើនគឺសំបុត្រហើយ ។

ដានី : ចុះពេលដែលយើងទៅដូះដំបូង ដូចជាយើងបែកគ្នាយូរអញ្ជឹងបងប្អូនមើលគ្នាស្គាល់គ្នា
ដែរ?

សុខុម : ស្គាល់គ្នាបងប្អូនខ្ញុំ ។

ដានី : ស្គាល់គ្នាមើលទៅចំណាំគ្នា?

សុខុម : បាទ!ចំណាំគ្នា ។

ដានី : បែកគ្នាប៉ុន្មានឆ្នាំ?

សុខុម : យូរដែរ តាំងពី៧៣ម៉ោ ទល់ដាច់ខ្លួនថ្ងៃមុននេះទៅ ទៅដើរហួសដូះ ដល់ទៅជួប មីងខ្ញុំ ។

ដានី : ទៅដំបូងមីងអត់ស្គាល់ដែរ?

សុខុម : អត់ស្គាល់ បងៗខ្ញុំក៏អត់ស្គាល់ដែរដើម្បីសន្ទុះទើបគាត់ដឹងថាប្អូន ។

ដានី : យើងដើរទៅដំបូងអត់ទាន់ប្រាប់អីគាត់អត់ទាន់ស្គាល់ពូទេ?

សុខុម : អត់ៗទាន់ស្គាល់ទេ ។

ដានី : វាវំកើបទេកាលហ្នឹង?

សុខុម : វាស្តុចិត្តទៅម៉ែបាត់យើង ខ្ញុំរន្ធត់ចិត្តណាស់បាត់ម្តាយទេអត់ប្រយោជន៍ ជាប់កុក
ហើយសួរប្រវត្តិ បងខ្ញុំនិយាយប្រាប់ថា គេយកអញដាក់កុកព្រៃស ម្តាយហែងបង
ប្អូនទាំងអស់ហ្នឹង អញទើម្បីច៧៧ហ្នឹង ម្តាយឯងគាត់គាំគ្រាអញ្ជឹងបានគាត់ស្លាប់ហ្នឹង
ខ្ញុំស្រក់ទឹកភ្នែកមែន ធ្វើអីមិនចេញទេ អញ្ជឹងបានខ្ញុំឡើងភ្នែក តស៊ូភ្នែកវាអត់បាន
ប្រយោជន៍អីបើកិតទៅ មានប្រយោជន៍មិនមានប្រយោជន៍ខ្ញុំចាញ់បោកគេ ព្រោះខ្ញុំ
នៅក្នុង ខ្ញុំយល់តែខ្លួនខ្ញុំអញ្ជឹង អ្នកណាថាអីថាទៅ ប៉ុន្តែខ្ញុំខ្លួនខ្ញុំក្នុងខ្ញុំកំនិតអត់យល់ស វៃ
បើខ្ញុំចាញ់ខ្ញុំគ្មានកំនិតនៅខាងនេះទេខ្ញុំមិននៅជាមួយទេ ខ្ញុំទៅហើយ ខ្ញុំទៅជា
មួយឪពុកហើយខ្ញុំរកក្រឡាឃើញហើយ ប៉ុន្តែយើងក្នុងយើងមិនដឹងទៅរកណា ហើយ
ពីនេះទៅតារកែវមិនដិតណា មិនដឹងទៅប្រឡោះណាឥឡូវ ហើយគេឃោសនាយកទៅ នោះ

ហើយឲ្យយើងធ្វើម៉េចបើយើងចាញ់យោសនាកេហើយ មូលហេតុអី?
មូលហេតុយើងរៀនអត់បានជ្រៅជ្រះ ខ្ញុំយល់ថាខ្ញុំអញ្ជឹង ឥឡូវខ្ញុំចេះដឹងខ្លះៗហើយ
ខ្ញុំកាន់តែយល់ៗមែនទែនហើយ មិនថាមិនចេះដឹងទេ ចេះដឹងយូរហើយតែយើងរកដូរ
ទៅអត់ឃើញទេ ចាញ់ទ្រុឌយោបាយរបស់គេដង ។

ដានី : ដូរទៅលេងបានប៉ុន្មានថ្ងៃដែរ?

សុខុម : ទៅលេងយូរហើយ កន្លះខែហើយ ក្រោយម៉ោង២-៣ឆ្នាំទៅ ២-៣ឆ្នាំទៅ ។

ដានី : ទៅដូរនឹកនេះវិញដែរឬអត់?

សុខុម : នឹក!

ដានី : ដូចជាអារម្មណ៍យ៉ាងម៉េចដែរដូចជាពូជធ្លាប់នៅនេះយូរហើយ ដូចស្រុកកំណើតយើងនៅ
ពីក្មេង ដល់ពេលធំឡើងយើងនៅនេះ?

សុខុម : ប៉ុន្តែអត់ទេអារម្មណ៍ខ្ញុំវាម្យ៉ាងដែរ ចង់ទៅនៅនោះក៏បាននៅនោះក៏បាន ព្រោះទឹកដីនោះ
ក៏យើងធ្លាប់នៅ ទឹកដីនោះក៏យើងធ្លាប់នៅ ប៉ុន្តែថាគំនិតមួយខ្ញុំគិតថាទៅនៅនោះដីវា
ចង្អៀតវាពិបាករកស៊ីគ្មានអីចិញ្ចឹមជីវិតបងប្អូនវាច្រើន ក្លាយក៏ច្រើនអញ្ជឹង វាអត់មាន
ដីបង្ករបង្កើនដល់ នៅនេះយើងមានដីស្រាប់ទូលាយយើងនៅនេះទៅអញ្ជឹង បើយើង
ចង់ទៅលេងជិះឡានទៅលេងទៅ ។

ដានី : ចុះមិត្តភក្តិភ្នំច្បាស់ដូចគ្នាធ្លាប់ស្គាល់គ្នាពេលទៅនៅរាប់អានគ្នាទេ?

សុខុម : នៅរាប់អានគ្នាដូចមុនអញ្ជឹង ។

ដានី : ដិតស្និតដូចពីមុនទេ?

សុខុម : បាទដូចតែគ្នាហ្នឹង ពីមុនម៉េចឥឡូវអញ្ជឹង ។

ដានី : ប៉ុន្តែដូចជាអ្នកនៅនេះ អ្នកដែលម៉ៅនៅជាមួយគ្នាយូរ ស្រឡាញ់គ្នាដូចបងប្អូនដូចជា
ស្និតស្នាល២០-៣០ឆ្នាំមកដល់ឥឡូវ វានៅមានភាពស្និតស្នាលនឹងគ្នាដដែល ឬយ៉ាង
ម៉េច?

សុខុម : ដូចតែគ្នា អត់កែប្រែ ព្រោះគំនិតខ្ញុំអត់ដូចជាមនុស្សខុសប្លែកពីគេខ្ញុំ ខ្ញុំមានឬអត់ អត់
ដូចមាន អ្នកស្គាល់នៅតែស្គាល់ អ្នកស្រឡាញ់គ្នានៅតែស្រឡាញ់គ្នារាប់អានគ្នារហូត
មកដល់ឥឡូវនេះ បងៗ ដែលធ្លាប់ជួយខ្ញុំហ្នឹង កាត់ហៅខ្ញុំទៅធ្វើអីទៅកាត់ដេកដេទៅ
ខ្ញុំរាប់អានកាត់ដូចបងប្អូនខ្ញុំបង្កើតអញ្ជឹង ព្រោះខ្ញុំមនុស្សវាកំព្រា ខ្ញុំទៅណាការរាប់អានខ្ញុំ

ស្រឡាញ់ខ្ញុំ ដូចម្តងអញ្ជឹងគាត់ដេរអីក៏ដេរទៅ ថាអីក៏ថាទៅបើវាកំព្រាអញ្ជឹង
អារម្មណ៍ខ្ញុំនៅតែអញ្ជឹងនៅតែស្រឡាញ់គ្នាអញ្ជឹង ។

ដានី : ចុះមួយទៀត ឥឡូវហ្នឹងនៅភ្នំពេញគេបង្កើតតុលាការកាត់ទោសមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ខ្មែរ
ក្រហម ក្នុងនោះដូចជាមាន អៀង សារី អញ្ជឹងដែរ តើពួកគាត់គេបង្កើតតុលាការ
ហ្នឹងត្រឹមត្រូវដែរឬមិនត្រឹមត្រូវទេ?

សុខុម : វាត្រឹមត្រូវហើយ រឿងជាអ្នកដឹកនាំ ដូចឪពុកអញ្ជឹងតែកូនខូចមានតែឪពុកហ្នឹងហើយ
ប៉ុន្តែមិនមែនមានកូនខូចណា ឪពុកខូច ខ្ញុំយល់ជាការត្រឹមត្រូវធ្វើហ្នឹងមិនខូចទេ បើ
តាមខ្ញុំយល់អត់ខុសទេ បុគ្គលគេគ្រប់គ្នាខ្ញុំមិនដឹងទេ តែបុគ្គលខ្ញុំនៅក្នុងគេប្រើខ្ញុំដែល
ខ្ញុំអត់ដឹងអីដឹង ពួកហ្នឹងដែលប្រើខ្ញុំពួកហ្នឹងដែលចង់សម្លាប់ខ្ញុំ ហៅខ្ញុំទៅឯបំបៅខ្ញុំឲ្យ
ចូលព្រៃ ពួកហ្នឹងហើយដែលធ្វើនយោបាយឲ្យខ្ញុំបង់លំហូរមិនអាចទៅដុះវិញរួច ខ្ញុំថាជា
ការត្រឹមត្រូវ ព្រោះអ្នកដឹកនាំប៉ុន្មាននាក់ហ្នឹងហើយដែលធ្វើឲ្យប្រទេសជាតិអញ្ជឹង បើកុំ
អញ្ជឹងខ្ញុំទៅជួបម៉ែខ្ញុំនោះ ខ្ញុំមិនបានម៉ែដល់នៅនេះទេ ខ្ញុំទៅជួបបងប្អូនខ្ញុំនៅស្រុក
នោះមិនល្អជាង អត់មានដឹងមែនក៏ជួបមូលមីបងប្អូនក៏ដឹងថាម៉ែខ្ញុំស្លាប់ថ្ងៃនេះ ម៉ែខ្ញុំ
គាត់ឈឺរោគចេះស្លាប់ ខ្ញុំថាជារឿងត្រឹមត្រូវ ហើយម៉ែខ្ញុំចាស់ហើយគាត់អត់មានដឹង
រឿងអីសោះ ហេតុអីខុសអ្នកដទៃហៅតែមាំក្រុមក្រសួងខ្ញុំយកទៅដាក់កុកដែរ សួរគាត់
ក្បត់អីគេ អត់មានក្បត់អីដឹងហ្នឹង គ្រាន់តែថាដូចបងឯងហើយនឹងខ្ញុំធ្លាប់នៅជាមួយគ្នា
ៗដូចបងឯងខូចអញ្ជឹងគេចោទថាបងក្បត់អញ្ជឹង គេយកបងឯងទៅហើយគេចាប់ទាំង
ក្រសួងបងឯងទៅទៀត សួរថាអញ្ជឹងវាត្រឹមត្រូវទេ បើយើងអត់ដឹងដឹងហ្នឹង គ្រាន់
តែនៅអង្គភាពជាមួយគ្នា យកមាំអង្គភាពជាមួយគ្នាយកមាំអង្គភាពទៅទាំងអស់ ជាប់
កុក៧៧ ចេញដែរ ខ្ញុំមិនទេ ខ្ញុំអន់ចិត្តត្រង់ហ្នឹងដែរ ព្រោះថាសម័យហ្នឹងវាធ្វើអីវាធ្វើ
អត់យុត្តិធម៌ គ្នាមិនខុសក៏ថាគ្នាខុសដែរ ប៉ុន្តែការកាត់ទោសនេះវាល្អហើយ គាត់អ្នកធ្វើ
ទើបគាត់អ្នកទទួល គាត់អ្នកចង់គាត់ស្រាយ មិនមែនពួកខ្ញុំនេះអ្នកស្រាយអ្នកអីគេទេ
ខ្ញុំនេះជាខ្ញុំបំរើគេទេ ជាស្តេចមួយកុម្មុយនិស្ត គេដាំហើយសម្រាប់គេដកស៊ីទេ និយាយមួយ
មាត់ទៅស្តេចមួយកុម្មុយនិស្តហើយគេដកស៊ី គេចង់ទុកវាឲ្យដុះហ្នឹងហើយគេក្អកដុះវាហើយ
យកគ្រាប់របស់វាទៅរោយដុះវាសាច្ចីទៀតជារឿងរបស់គេទេ យើងគ្រាន់តែដើមឈើ
មួយដើមសម្រាប់គេកាប់ហើយដុះបំពង់ៗទេ ខ្ញុំយល់អញ្ជឹង អ្នកខ្លះគេថាចេះថាចុះខ្ញុំថា
ខ្ញុំអារម្មណ៍មិនដូចគេទេ ខ្ញុំមិនគិតដូចគេទេអ្នកឯងថាម៉េចថាចុះ តែខ្ញុំអារម្មណ៍ខ្ញុំគិតតែ

វាអញ្ជឹង បើយើងយល់ត្រូវដល់មានខ្ញុំជាអ្នកដឹកនាំទេ កាត់ខាងលើនោះជាអ្នកដឹកនាំ ខ្ញុំ
ដូចខ្ញុំជាអញ្ជឹង ខ្ញុំគ្រាន់តែជាស្តេសម្រាប់កាត់ដាំ ចង់កាត់កាប់ៗ ចង់កាត់ដកៗ អញ្ជឹង
បានជារឿងខុសត្រូវលើកាត់នៅលើ ខ្ញុំមានដឹងណា អញ្ជឹងបានថាខ្ញុំបានរស់នៅតំបន់
នេះតាំងពីឆ្នាំ៧៧ ម៉ែក៏ដោយសារចាញ់បោកពួកកាត់ដែរ បើមិនចាញ់បោកពួកកាត់ខ្ញុំ
មិនបែកពីម៉ែពីឪតាំងពីនៅតូចៗទេ ខ្ញុំយល់អញ្ជឹង តែអ្នកណាគេដឹងថាគេយល់ម៉េច
ខ្ញុំអត់ទាក់ទងជាមួយគេ ខ្ញុំយល់អារម្មណ៍របស់ខ្ញុំ បើកុំតែកាត់ស្មានតែខ្ញុំបែកពីម៉ែឪខ្ញុំ
ខ្ញុំសួរមើល ម៉ែឪខ្ញុំកាត់រកប្រពន្ធត្រូវនៅជិតៗកាត់នោះមិនស្រួល មិនបានបែកនៅឆ្ងាយ
បែកយ៉ាងច្រើនម្យ៉ាងស្រុកពីរស្រុកជិតៗគ្នានោះ អាហ្នឹងវាអញ្ជឹង ដូច្នេះបងឯងសួរថា
ការកាត់ទោសវាត្រឹមត្រូវទេ? ការកាត់ទោសវាត្រឹមត្រូវហើយវាអត់ខុសទេ បើអ្នក
ណាថាខុសខ្ញុំអត់យល់ស្របទេ វាជាការត្រឹមត្រូវ។

ដានី : អញ្ជឹងខ្ញុំដូចជាអស់សំនួរអីសួរពូទៀតហើយ ពូមានអីចង់បន្ថែមទេ?

សុខុម : អត់ៗទេ!

ដានី : បាទ!អញ្ជឹងខ្ញុំអរគុណច្រើន!

សុខុម : បាទ!

«ចប់»